

Sygn. akt II Cz 1384/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Karina Marczak

Sędziowie: SO Sławomir Krajewski

del. SSR Katarzyna Longa (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. B.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 20 czerwca 2013 r., wydane w sprawie I C 272/11

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 1384/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Gryficach, Wydział I Cywilny, sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku z dnia 25 marca 2013 r. w ten sposób, że w miejscach oznaczenia strony pozwanej w komparycji oraz w sentencji wyroku w punktach I, II i III pomiędzy słowami (...) a Spółki dopisał (...) (punkt 1. postanowienia) oraz oddalił wnioski w pozostałym zakresie (punkt 2. postanowienia) tj. w zakresie w jakim pozwana domagała się sprostowania terminu początkowego naliczania odsetek od zasądzonej kwoty.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż pozwana Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o sprostowanie wyroku poprzez prawidłowe określenie firmy strony pozwanej oraz poprzez prawidłowe określenie daty, od której mają być naliczane odsetki ustawowe od zasądzonej w punkcie I. wyroku kwoty zadośćuczynienia.

Sąd Rejonowy podniósł, iż mając na względzie treść przepisu art. 350 § 1 i 2 k.p.c., orzekł o sprostowaniu wyroku w zakresie określenia strony pozwanej, gdyż firma pozwanej prawidłowo była wskazana w pozwie i wszelkich pismach strony powodowej i tylko na skutek oczywistej omyłki pisarskiej błędnie określona została w wyroku poprzez pominięcie jednego członu nazwy (...).

Odnośnie żądania sprostowania daty, od której zasądzone zostały w wyroku odsetki ustawowe od przyznanej w nim od pozwanej na rzecz powódki należności głównej Sąd stwierdził, iż wniosek w tym zakresie należało oddalić. Sąd I instancji przyznał, iż w uzasadnieniu wyroku wskazał, że odsetki te błędnie zostały zasądzone poprzez wskazanie złej

daty początkowej ich naliczania, stwierdzając jednak przy tym, że błąd taki w żadnej mierze nie może być przedmiotem sprostowania, jako oczywista omyłka pisarska gdyż zmiana daty zasądzenia odsetek prowadziłaby do merytorycznej zmiany rozstrzygnięcia, która w ramach sprostowania orzeczenia jest niedopuszczalna.

Na powyższe postanowienie pozwana wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła postanowienie w całości i wniosła o jego zmianę poprzez uwzględnienie w całości jej wniosku o sprostowanie wyroku z dnia 25 marca 2013 r., a w konsekwencji zmianę tego wyroku, poprzez prawidłowe określenie daty, od której mają być naliczane odsetki ustawowe od zasądzonej w punkcie I. wyroku od pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 21.000,00 zł od chwili wyrokowania, tj. od dnia 25 marca 2013 r., a nie jak wskazano w treści wyroku od dnia 28 czerwca 2010 roku, a także o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Skarżąca zarzuciła postanowieniu naruszenie prawa procesowego, tj. art. 350 § 1 k.p.c., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu, przejawiającym się w przyjęciu, iż błąd w zakresie wskazania w wyroku z dnia 25 marca 2013 r. początkowej daty naliczania odsetek nie może być przedmiotem sprostowania jako oczywista omyłka pisarska, gdyż prowadziłoby to do zmiany merytorycznej rozstrzygnięcia Sądu, podczas gdy już Sąd I instancji w uzasadnieniu do wskazanego wyżej wyroku stwierdził, iż omyłkowo orzekł o odsetkach zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu, co jednoznacznie przesądza o możliwości sprostowania wyroku w oparciu o art. 350 § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, iż wprawdzie zgadza się z twierdzeniami Sądu, iż w ramach sprostowania wyroku, nie można dokonać zmiany merytorycznej jego rozstrzygnięcia, jednakże w jej ocenie, wskazanie innej daty początkowej naliczania odsetek, nie będzie stanowiło takiej zmiany.

Skarżąca podniosła, iż za taką zmianę w doktrynie uznaje się m.in. wskazanie w wyroku innej, niż występującej w postępowaniu sądowym strony procesu, zmianę wysokości zasądzonych roszczeń głównego, oddalenie w części roszczenia, które wcześniej zostało uwzględnione itp. Według skarżącej, wskazanie innej daty początkowej naliczania odsetek, nie spowoduje zmiany merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu, wydanego w rozpoznawanej sprawie. Skarżąca zwróciła uwagę, iż uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji, argumentując zasadność przyznania na rzecz powódki odsetek wskazał wprost, iż w związku z przyznaniem zadośćuczynienia według stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, uzasadnione jest przyznanie odsetek od chwili wyrokowania a następnie w dalszej części podkreślił, iż omyłkowo jednak w wyroku orzekł o odsetkach zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu a więc od dnia 28 czerwca 2010 r.

Skarżąca podkreśliła, iż była to zatem oczywista omyłka pisarska, która powinna być sprostowana zgodnie z jej wnioskiem z dnia 15 maja 2013 r., w oparciu o brzmienie art. 350 § 1 k.p.c. Dodała, iż w nauce i orzecznictwie podkreśla się, że sprostowanie wyroku ma służyć usunięciu niezgodności pomiędzy rzeczywistą wolą i wiedzą sądu orzekającego a ich wyrażeniem na piśmie. W związku z powyższym skarżąca uznała, iż opierając się choćby na twierdzeniach wskazanych wprost przez Sąd Rejonowy, który uzasadniając wydany przez siebie wyrok wskazał, iż omyłkowo orzekł o odsetkach, należy przyjąć, że jest to oczywista omyłka pisarska, która powinna zostać sprostowana zgodnie z brzmieniem art. 350 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego pozwana uznała, iż jej zażalenie jest zasadne i w pełni uzasadnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej okazało się całkowicie niezasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo oddalił wniosek skarżącej w przedmiocie sprostowania wyroku z dnia 25 marca 2013 r., co do daty od której zasądzone zostały odsetki.

Zgodnie z przepisem art. 350 § 1 k.p.c., sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki.

Sąd Odwoławczy zwraca uwagę, że wymienione w hipotezie art. 350 k.p.c. wady orzeczenia musi charakteryzować cecha oczywistości, która stanowi jednocześnie granicę dopuszczalności sprostowania. Nie można w wyniku stosowania art. 350 k.p.c. doprowadzić do merytorycznej zmiany orzeczenia, czy zastąpienia orzeczenia merytorycznego formalnym. Tryb sprostowania przewidziany w art. 350 k.p.c. służy do usuwania z tekstu orzeczenia niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek, a nie do naprawy poważniejszych wad orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2007 r., sygn. II CSK 314/06, LEX nr 445207).

Podobny pogląd wyraził również Sąd Apelacyjny w Poznaniu, który w wyroku z dnia 18 sierpnia 2011 r. (I ACa 621/11, LEX nr 1133342) stwierdził, iż w powołaniu na art. 350 § 1 i 2 k.p.c. niedopuszczalna jest merytoryczna zmiana orzeczenia.

Sąd II instancji wskazuje, iż wbrew stanowisku strony skarżącej, uwzględnienie jej wniosku w zakresie określenia daty, od której zostały zasądzone odsetki, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, stanowiłoby merytoryczną zmianę zapadłego w sprawie wyroku, która jak już wyżej wspomniano jest niedopuszczalna w trybie sprostowania orzeczenia.

Za całkowicie pozbawione znaczenia należy przy tym uznać wywody skarżącej, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku, którego dotyczy wnioski o sprostowanie wskazał, że data od której zostały zasądzone odsetki jest błędna, gdyż prawidłowo powinny one zostać zasądzone od daty wyrokowania, a nie od daty wskazanej w pozwie. Nie sposób bowiem przyjąć, iż powyższe stwierdzenie świadczy o tym, że w wyroku została popełniona omyłka pisarska. Sąd Okręgowy wskazuje, iż użycie przez Sąd Rejonowy sformułowania „omyłkowo” w żaden sposób nie świadczy o tym, że Sąd popełnił omyłkę pisarską nadającą się do sprostowania w trybie art. 350 § 1 k.p.c. Oznacza to jedynie, iż już po wydaniu wyroku, na etapie sporządzania uzasadnienia Sąd I instancji zorientował się, że jego orzeczenie w zakresie odsetek jest nieprawidłowe. Sąd Odwoławczy dodatkowo wskazuje na stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 listopada 1976 r. (II CZ 97/76, LEX nr 7882), według którego sprostowanie wyroku nie może nigdy prowadzić do zmiany samego rozstrzygnięcia sporu; nie może więc dotyczyć treści i rozmiarów świadczenia lub ustalenia prawa. Wprawdzie może się zdarzyć, że konkretne rozstrzygnięcie zawarte w wyroku zawiera błąd będący wynikiem pomyłki i nie jest zgodne z intencją składu sędziowskiego, jednak tego rodzaju błąd może być naprawiony jedynie w trybie zaskarżenia w toku instancji.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, iż nieprawidłowość polegająca na błędnym określeniu daty, od której powinny być naliczane odsetki mogła być skorygowana jedynie w drodze złożenia od przedmiotowego wyroku środka zaskarżenia w postaci apelacji. Strona skarżąca jednak apelacji nie wniosła i tym samym pozbawiła się możliwości zweryfikowania błędu Sądu Rejonowego.

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazuje, że nie można wykluczyć możliwości sprostowania daty początkowej naliczania odsetek wskazanej w wyroku, jednakże mogłoby to nastąpić gdyby wskazana data nie miała jakiegokolwiek związku ze zgłoszonym żądaniem. Tymczasem w przedmiotowej sprawie powódka w pozwie zgłosiła żądanie przyznania jej zadośćuczynienia w kwocie 21.000 zł wraz z odsetkami od 28 czerwca 2010 r. Gdyby intencją Sądu w chwili wyrokowania było zasądzenie odsetek od dnia orzekania, koniecznym byłoby oddalenie powództwa w odniesieniu do żądania odsetkowego w pozostałym zakresie. Natomiast rozstrzygnięcia takiego brak, co uprawnia do wniosku, że Sąd Rejonowy na etapie wyrokowania uznał żądanie pozwu za w pełni zasadne; dopiero zaś przy sporządzaniu pisemnego uzasadnienia Sąd uznał, że winien był wydać inne rozstrzygnięcie. Ewidentnie zatem uwzględnienie wniosku o sprostowanie doprowadziłoby do odmiennego merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy jednocześnie zwraca uwagę, że w judykaturze istniały rozbieżności stanowisk co do określenia daty wymagalności roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia. Zostały one omówione w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie sygn. akt I CSK 243/10, w którym jednocześnie wyrażono pogląd, że: „ Terminem od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę może być w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania”.

W uzasadnieniu cytowanego orzeczenia zwrócono uwagę na ugruntowane przez judykaturę stanowisko, że odsetki według stopy ustawowej należą się za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia i stanowią rodzaj rekompensaty typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wynikającego z pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Odsetki na podstawie art. 481 k.c. należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub 455 k.c. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 k.c.

Dlatego również w ocenie Sądu Najwyższego zawartej w uzasadnieniu cytowanego wyroku, jeżeli powód żąda od pozwanego zapłaty określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od danego dnia, poprzedzającego dzień wyrokowania, odsetki należą się zgodnie z żądaniem o ile zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście należała się powodowi tytułem zadośćuczynienia od wskazanego przez niego dnia.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji, uznając że w okolicznościach sprawy zmiana jakiej domagał się pozwany wymagała wniesienia środka odwoławczego od wydanego orzeczenia Sądu I instancji.

(...).

(...)

1. (...)

2. (...)

(...)

-(...)

3. (...)

4. (...).

K.